

ДИМИТЪР КАЗАКОВ - НЕРОН /1933-1992/

Един художник с необикновен талант и безпределни възможности, създал огромно творчество, непризнавано, бойкотирано, обругавано, чието голямо признание тръгва от Европа за България след изложбата му в Париж през 1980 г. и след филма за него, направен от френския режисьър Жан-Мари Дро от поредицата „Художници-чародейци“, излъчен по френския канал Антен-2.

За художника режисьорът казва: *„Димитър Казаков е същинска природна стихия, неудържима сила, човек дълбоко срастнал се със земята си, който умее чрез своите картини да възстанови за нас и за самите българи цялата история на българското изкуство и на всички негови форми. Изключителното у Казаков е, че чрез него откриваме едновременно една страна, един народ, една цяла култура. Нерон – това е един от онези художници – чародейци, каквито срещаме рядко, защото сам по себе си той е цялата българска земя“.*

Роден на 22 юни 1933 г. в Царски извор – Горнооряховска околия. Детството му минава в този „рай“, както той го нарича, и за който пази в сърцето си огромна любов. Родната природа – сенчести дървета, каменните чешми, мелниците, водопада, посевите, лозята, стадата и хората на Царски извор – богати и бедни, умни и глупави, горди с труда си, но никога подли и спретнати тарикати. След смъртта на баща му изчезва и веселието вкъщи, няма кой да го учи и наставлява и започват битките на малкото момче в живота, а после – и в изкуството.

Завършва Художествена гимназия в София и след това „графика“ в Художествената Академия през 1965 г. Казаков работи предимно в областта на живописата, но в отделни периоди се занимава и с графика, монументална дървопластика, рисувана керамика. От 1969 г. участва в общите художествени изложби в страната, урежда самостоятелни изложби в България и чужбина.

Приживе има 15 самостоятелни изложби в престижни галерии в Ню Йорк, Париж, Мадрид, Виена, Токио, Торонто, Атина, Базел, Люксембург и др.

Творчеството му е много специфично и не се влияе от бързо променящите се и разнообразни направления в съвременното българско изкуство, нито от познатите европейски течения. В него няма литературност, няма конкретен

разказ. Земята и родната природа от Царски извор присъстват непрекъснато в мислите му, дори и когато рисува един условен свят. Картините му излъчват доброта, съдържаност и смирение.

Главен стилев белег на неговото творчество са плоско-декоративният изобразителен принцип, стилизацията, яркият колорит. Това е сплав от митологични, фолклорни и жанрови структури, от архаика и примитив и една модерна експресия в духа на изкуството на XX век. Сюжетните мотиви са изразителни и опростени, загатващи за постоянен, извънвременен кръговрат на живота – идеализиран, опоетизиран, празнично-обреден. Човешките образи в своята стилизация често напомнят за утвърдени още в античното средиземноморско и тракийско изкуство образци. В творбите си Казаков не само пресъздава мотиви от народните вярвания и фолклор, той самият създава нова българска митология.

Не скрива своята иконична трактовка на познатата образност от собствената традиция до изкуството на Япония, Индия, Персия, Иран, Микена, етруските и предколумбийското изкуство. Така идеята за единството и постоянното преплитане на различни мисловни и емоционални равнища на минало, настояще и вечност е намерила сполучлива пластическа реализация.

Чрез техниката на изпълнение (особено маслени бои върху дърво, платно или акварел) са постигнати прозрачна мекота, сложно тонално преливане – от ярки тонални акценти до пълно избледняване, което засилва внушението за условност, за богатия подтекст на видимостта.

Димитър Казаков – Нерон напуска този свят на 16 януари 1992 г.

Негови творби има в Националния фонд за съвременно изкуство в Лувъра, в Императорската колекция в Токио, в Музея за изобразително изкуство „А.С. Пушкин - Москва и в др колекции в чужбина.

Николай Сираков,
директор на ХГ „Борис Денев“
Велико Търново